

Oponentský posudek na doktorskou práci mgr. Bojany Kljunić „Didaktická interpretace klavírních sonát Ludwiga van Beethovena“

Práce mgr. Kljunić je velmi zevrubnou reflexí klavírních sonát L.v. Beethovena. Po rozsáhlém úvodu vymežujícím „ Postavení Beethovenových klavírních sonát v slohovém vývoji“ (1.1), dále „ Pedagogická východisko propojení dvou oborů-pedagogiky a hudební teorie“ (1.2) a nastínění „ Vlastního konceptu použití pojmu didaktické interpretace a didaktické analýzy, následuje vlastní text práce.

Kapitola 2 „Monografická část –souhrn obecných východisek“ směřuje především do oblasti hudebně historické, přičemž meritem obsahu je práce s velkým komplexem domácí a zahraniční literatury, přičemž autorka zvláště akcentuje zejména práce W.S. Newmana. Oceňuji, že autorka neopomenula další důležité monografické práce (Riemann, Blom, Uhde, Kremlev, Goldenvejsler, Liberman ad.).

Těžiskem práce je kapitola 3 „Didaktické aspekty Beethovenových klavírních sonát“. Text je doplněn rozsáhlým bibliografickým soupisem, tabulkami, notovými příklady, zvukovými ukázkami a jednostránkovým resumé v anglickém jazyce.

Oceňuji autorčino úsilí dospět k ucelenější představě o problematice a možnostech interpretace Beethovenových klavírních sonát v pedagogickém kontextu a také skutečnost, že při četnosti „Beethovenovské“ literatury vcelku úspěšně čelila nebezpečí pouhého hromadění různých názorů, pohledů a přístupů k této části Beethovenova díla.

Zvláště pak oceňuji vlastní „Rozdělení 32 klavírních sonát L.v. Beethovena do pěti didakticko-interpretčních skupin podle jejich interpretační a technické obtížnosti,“ kde autorka uplatnila jak své vybavení hudebně teoretické a pedagogické, ale též erudici praktické pianistky.

Nyní bych rád prezentoval některé podněty k vlastnímu textu:

str.24 (následně též str.114)-mgr.Kljunić zde deklaruje využití didaktické interpretce Beethovenových klavírních sonát ve dvou rovinách

- v rovině interpretační při výuce na nástroj
- v rovině poslechu hudby na hodině hromadné hudební výchovy

Považuji za nezbytné dodat, že kompendium Beethovenových klavírních sonát je (stejně tak jako Bachův Dobře temperovaný klavír) ideálním a nezbytným didaktickým zdrojem pro

výuku hudebně teoretickou a kompoziční např. na konzervatořích a dalších uměleckých školách obdobného typu. Možná by mohla být v textu v tomto smyslu alespoň malá zmínka.

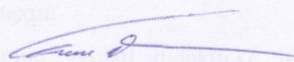
Z některých fakt prezentovaných v textu pro mne vyplývá, že některé zahraniční práce, bezpochyby požívající odborné renomé, mohou být v některých závěrech diskutovány-např. na str. 36 zmiňovaná práce W.S. Newmana *The Sonata in the Classic Era* vydaná v roce 1963 zmiňuje pěstování sonáty pro smyčcové nástroje Mannheimskou školou, avšak vůbec nereflektuje tvorbu těchto autorů pro dechové nástroje (Vent, Pokorný). Taktéž tři základní body, dle kterých „...pozorná analýza může vytipovat hlavní rozdíly v konceptu sonáty každého skladatele...“ (str.42) spíše směřují k sonátové formě, než k sonátě, jak uvedeno. Tím chci naznačit, že by možná pohled autorky na hojně citovanou literaturu mohl více akcentovat vlastní kritické závěry na citovanou literaturu.

K diskusi bych také dal formulaci na str. 49-„Sonáty a sonátová forma Haydna a Mozarta představují v tomto ohledu stupeň ustavení a kodifikace norem klasické sonátové formy.“ Domnívám se, že např. u J. Haydna je často formální koncepce jejich skladeb „nenormativní“ a přináší mnohdy průniky formových druhů s možností variability výkladu při provádění kompoziční analýzy.

Chtl bych se ještě vrátit k již zmiňovaným didaktickým skupinám, konkrétně k páté didaktické skupině. (str. 167). Doporučuji neabsolutizovat, že tyto sonáty „... patří do repertoáru již hotových a zformovaných klavírních virtuosů.“ Při realitě dnešní vyspělosti studentů uměleckých škol vychovávající profesionální hudební umělce, se tyto sonáty často ocitají i na jejich repertoáru.

Závěrem svého hodnocení konstatuji, že předkládanou práci považuji za zdařilou, koncepční a z hlediska celkového pojetí systematicky zpracovanou. Mám za to, že autorka si utřídila řadu pojmů, jevů, pedagogických principů a přístupů na pozadí odborné literatury.

V Praze dne 24.6. 07

Doc.mgr. Eduard Douša, Ph.D.